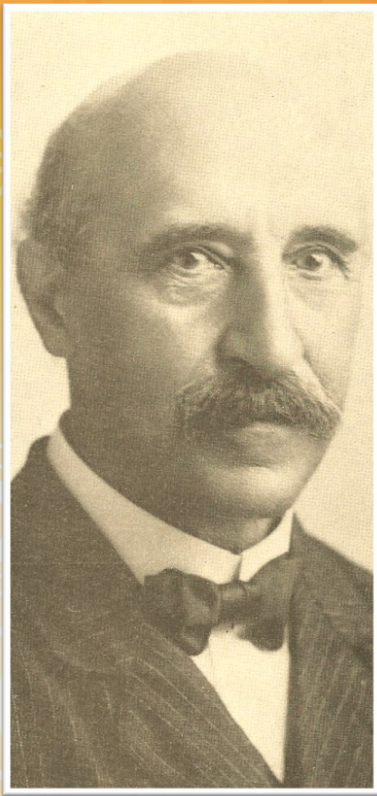

Alfons Maria Galea, filantropu u edukatur (1861-1941)

Alfons Maria Galea twieled il-Belt Valletta fit-23 ta' April 1861. Ħa l-ewwel tagħlim tiegħu mingħand il-kittieb magħruf Annibale Preca u wara li studja għal tmien snin għand il-Gizwiti ta' Ghawdex, attenda l-kulleġġ tal-Frères f'Marsilja. Fl-1881, meta missieru rtira, Galea ħa f'idej in-negozju tad-drappijiet. Fl-1893 iżżewweġ lil Elizabeth Asphar u mar jgħix Tas-Sliema. Huma kellhom ħamest itfal. Il-familja ta' martu kienet mill-Indja u kellha wkoll negozju tad-drappijiet u tal-ħaġar prezzjuż.

Galea qassam ħafna minn ġidu lill-istituti tal-karità. Huwa ta l-art biex jitwaqqaf l-Istitut tas-Salezjani ta' Don Bosco f'Tas-Sliema li ġie inawgurat fl-1904. Galea ħaseb ukoll għal ċentru fejn jitgħallmu l-bniet u għalhekk fl-1939 waqqaf l-Istitut ta' Santa Elizabetta tas-Sorijiet Frangiskani f'Tas-Sliema.

Galea nħatar Senatur u serva fis-snin 1921-1927. Għal bosta snin kien il-President tal-Anglo-Maltese Bank u aktar tard, fl-1915, laħaq it-Tezorer tal-Kurja tal-Isqof. Alfons Maria Galea huwa magħruf l-aktar għall-pubblikazzjonijiet tiegħu bil-Malti li kellhom l-għan li jedukaw u jgħallmu lill-poplu bla skola, b'mod speċjali lill-fqar. Bis-saħħa ta' Annibale Preca, Galea beda jikteb bil-Malti u l-ewwel xogħol tiegħu kien it-traduzzjoni ta' stejjer qosra mit-Taljan. Fil-fatt ix-xewqa kbira tiegħu kienet li jirtira min-negozju u l-kummerċ u jiddedika ħajtu għall-kitba. F'Settembru tal-1899 beda joħroġ **Il-Kotba tal-Mogħdija taż-Żmien** li saru popolari ħafna tant li baqa' jipubblikahom sal-1915, san-numru 150. Is-Sur Fons kompla jipubblika x-xogħlijiet tiegħu għal ħdax-il sena, il-biċċa l-kbira minnhom bijografiji ta' persuni li ghexu ħajja qaddisa. Huwa ttraduċa wkoll uħud mill-Kotba Mqaddsa mil-Latin għall-Malti, hekk li f'medda ta' sitt snin bejn l-1926 u l-1932, flimkien ma' Dun P.P. Magri u Dun P.P. Saydon ġiet tradotta l-Bibbja kollha bil-Malti. Meta ħareġ l-aħħar ktieb, il-Ktieb ta' Baruk, is-Sur Fons kiteb b'sodisfazzjon: **"F'ħajjet Alla issa għandkom il-Kotba kollha tal-Bibbja bil-Malti... minnkom jonqos jekk ma taqrawhomx; il-kelma tagħhom hi l-kelma ta' Alla, u mhux le tal-bnedmin li kitbuhom."**

Alfons Maria Galea miet nhar it-30 ta' Lulju 1941 fil-Kunvent tal-Bon Pastur fl-età ta' tmenin sena.

lehhilmalti@gmail.com

LEĦĦ IL-MALTI

lehhilmalti@gmail.com

Gramma rammatika

ejjew niffurmaw il-Verbi..

is- 7 Forma

Is-Seba' Forma ssir billi **nżidu l-konsonanti 'n' jew 'nt' quddiem il-Mamma tal-Verb Ewlieni**. Dawk il-Verbi li jibdedw bis-**'s'** jew bix-**'x'** idañħlu l-konsonanti **'n'** quddiem il-Verb u t-**'t'** wara l-ewwel konsonanti.
Eż: seraq – nsteraq / xorob – nxtorob / sadd – nstadd.

Il-Forma tieħu tifsira:

► **riflessiva**, eż:
Ċikku ħass is-sħana u nkixef;

► **passiva**, eż:
Toninu nqabad f'ġidba.

1 FORMA

7 FORMA

1	v	2	v	3		1	v	2	v	3
Q	a	S	a	M	N	Q	a	S	a	M
K	i	T	e	B	N	K	i	T	e	B
GĦ	o	Ġ	o	B	NT	GĦ	o	Ġ	o	B
GĦ	a	R	a	F	NT	GĦ	a	R	a	F

1-2-3 huma konsonanti u 'v' tfisser vokali